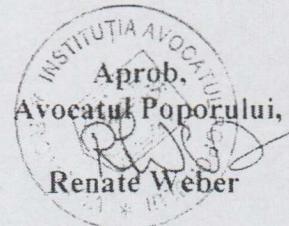

AVOCATUL POPORULUI

Domnului privind
prevenirea torturii - MNP

Raport

privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Călărași

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Călărași, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

București - 2023

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1) și a art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, o echipă de vizitare formată dintr-un reprezentant al instituției Avocatul Poporului, un colaborator extern și un reprezentant al unei organizații neguvernamentale, a efectuat la data de 1 martie 2023, o vizită clasică la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă (denumit în continuare Centru) din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Călărași (IPJ), cu sediul în Bd. Republicii, nr. 44, municipiul Călărași.

Vizita a fost inopinată și a avut ca obiective: • consolidarea protecției persoanelor custodiate împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante; • verificarea condițiilor de cazare; • verificarea asistenței medicale și a tratamentului acordat beneficiarilor; • verificarea asistenței psihico-sociale; • alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție - MNP, care pot apărea în timpul vizitei.

La efectuarea vizitei au participat domnul Nicolae Voicu - jurist, consilier în cadrul instituției Avocatul Poporului (MNP - Centrul zonal București), domnul Radu Constantin Miclăuș - colaborator extern specialist medic, precum și domnul Vasile Robert David - reprezentant al Organizației Neguvernamentale "Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului (FACIAS)".

Membrii echipei de vizitare au purtat discuții cu reprezentanți din cadrul IPJ Călărași și ai Centrului de Reținere și arestare Preventivă Călărași (CRAP), respectiv: domnul comisar șef Dumitrașcu Petronel - desemnat la comanda inspectoratului, doamna Veronica Daniela Arabol Nicolae - medic specialist medicină de familie și domnul Gaiță Aurelian - asistent medical generalist principal, ambii din cadrul IPJ Călărași, domnul comisar șef Gheorghe Marian - șef CRAP și doamna Silvia Rogoz - îngrijitor CRAP.

De asemenea, vizita s-a efectuat cu respectarea prevederilor art. 3 lit. a) și lit. b) din Instrucțiunea nr. 161 din 5 ianuarie 2023 privind instituirea stării de alertă epidemiologică determinată de gripă, emisă de Ministerul Sănătății (publicată în Monitorul Oficial, partea I, din 04.01.2023), conform cărora "La nivelul angajatorilor din toate sectoarele de activitate se recomandă: a) evitarea aglomerărilor în spațiile de lucru, acolo unde este posibil; b) utilizarea măștii de protecție, dacă aglomerația nu poate fi evitată".

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului de Reținere și Areștare Preventivă Călărași și din analiza documentelor puse la dispoziție de conducerea acestuia, s-au constatat următoarele:

Centrul funcționa în cadrul IPJ Călărași și era situat la demisolul sediului Poliției Municipiului Călărași.

De asemenea, Centrul era organizat și amenajat, astfel încât, să asigure condițiile necesare aplicării regimului de executare a măsurilor preventive privative de libertate în cursul urmăririi penale, desfășurării activităților de muncă neremunerată, de cazare, hrănire, echipare, asigurării vizitei medicale, consultației și efectuării triajului epidemiologic, igieni individuală și colectivă, precum și realizării tuturor măsurilor de siguranță în raport cu prevederile legale aplicabile fiecărei categorii de persoane încarcerate.

La momentul efectuării vizitei, activitatea Centrului se desfășura cu respectarea legislației în vigoare, respectiv:

- Legea nr. 254/2013, privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal;
- H.G. nr. 157/ 2016 pentru aprobarea regulamentului de aplicare a Legii 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal;
- Ordinul Ministrului Administrației și Internelor – M.A.I. nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea locurilor de reținere și arest preventiv din unitățile de poliție ale M.A.I.;
- Regulamentul din 23 ianuarie 2014 privind organizarea activității judecătorului de supraveghere a privării de liberate, aprobat prin Hotărârea nr. 89/2014 a Consiliului Superior al Magistraturii, publicat la data de 31 ianuarie 2014 în Monitorul Oficial nr. 77;
- Prelucrarea datelor persoanelor private de libertate și accesul la dosarele individuale se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului U.E. nr. 679/2016 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, dar și a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Referitor la schema de organizare și funcționare a Centrului, aceasta prevedea un număr de 21 de posturi (o funcție ofițer - șef de birou, 19 funcții de agent de poliție și o funcție personal

contractual). Din numărul total de posturi, 16 erau ocupate, iar **5 posturi de agent de poliție erau vacante.**

Activitățile de pază și supraveghere, dar și activitățile de acordare a drepturilor persoanelor private de libertate erau realizate zilnic de către personalul de execuție desemnat, după un program de lucru în ture de 12 ore (12/24 și 12/48). Ceilalți lucrători își desfășurau activitatea în intervalul orar 08:00-16:00.

Referitor la condițiile de cazare

Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Călărași își desfășura activitatea la demisolul imobilului în care funcționa și Inspectoratul de Poliție Județean Călărași, fiind organizat, astfel:

• 13 camere de deținere: camera nr. 1 de izolare, cu dimensiunea de 4,55x1,40 m (total - 6,37 mp); camerele nr. 2, 3 (**cu peretele, unde era amplasată fereastra, prezentând urme de igrasie și un grad ridicat de degradare**), camerele 4, 5 și 6 cu dimensiunile de 4,55x1,40 m (total - 6,37 mp), dotate cu câte 2 paturi fiecare; camera nr. 9 cu dimensiunea de 4,55x3,15 m (total - 14,33 mp), dotată cu 4 paturi; camera nr. 10 cu dimensiunea de 4,55x3,05 m (total - 13,87 mp), dotată cu 4 paturi; camera nr. 11 cu dimensiunea de 4,55x3,06 m (total - 13,92 mp), dotată cu 4 paturi; camera nr. 12 cu dimensiunea de 4,55x3,04 m (total - 13,83 mp), dotată cu 4 paturi; camera nr. 13 cu dimensiunea de 4,55x3,07 m (total - 13,96 mp), dotată cu 4 paturi.

Camera de izolare era prevăzută cu pereții și interiorul ușii de acces capitonați și era dotată cu o saltea așezată direct pe pardoseală și aparat de aer condiționat protejat cu grilaj metalic. La momentul efectuării vizitei nu era introdusă nicio persoană reținută/arestată. Din discuțiile purtate cu șeful Centrului, a rezultat faptul că, de la momentul dării în folosință a camerei de izolare respectiv, anul 2019, nu au existat persoane private de libertate care să fie introduse în aceasta. Deși exista o fereastră, lumina naturală practic lipsea, iar mânerul pentru deschiderea ferestrei se găsea la înălțimea de aproximativ doi metri. Pe tavanul camerei exista o lampă electrică protejată cu grilaj metalic care asigura iluminatul artificial, comutatorul fiind situat în exteriorul camerei. La data efectuării vizitei s-a constatat faptul că becul nu putea fi aprins, dar, situația a fost remediată până la finalul vizitei, prin înlocuirea becului defect cu unul funcțional.

- cabinetul medical;
- biroul șefului de schimb;
- biroul șef Centru;

- biroul judecătorului delegat;
- camera de vizită/anchetă prevăzută cu geam despărțitor și telefon pentru comunicarea persoanelor private de libertate și aparținătorii acestora;
- blocul alimentar, prevăzut cu 3 frigidere, dintre care 2 erau folosite de către persoanele private de libertate, iar unul era destinat pentru păstrarea probelor alimentare recoltate;
- biblioteca dotată cu masă, scaune și etajere care conțineau fondul de carte al Centrului;
- magazia Centrului, destinată depozitării diferitelor materiale și produse ale Centrului;
- grupul sanitar comun cu o suprafață de 14,15 mp (dimensiuni - 4,64x3,05x3,20mc), cu pardoseală din gresie ceramică și peretei placați cu faianță, organizat după cum urmează: 3 compartimente WC turcesc, delimitate prin peretei despărțitori din beton, placați cu faianță și care erau prevăzute cu 3 uși de acces din material pvc (pentru asigurarea intimității), dotate cu rezervor din material plastic fiecare, montat la semiînălțime; 3 dușuri delimitate prin cabine confectionate din material pvc, prevăzute cu ușă de acces tot din material pvc, cu pardoseală din gresie ceramică, baterii de robineti cromate și pară de duș din material plastic; un spălător cu 4 robineti metalici, prevăzut cu jgheab de colectare a apei reziduale, care era placat cu faianță.

Grupul sanitar comun era prevăzut cu ușă de acces metalică (cu vizetă, sistem de închidere/asigurare tip yală aplicat și un grilaj metalic de protecție) și 2 ferestre cu dimensiunile de 0,5x0,8m fiecare (prevăzute cu grilaj metalic și protecție din policarbonat cu orificii de aerisire exterioare), care asigurau iluminatul natural. *Cu ocazia vizitării grupului sanitar comun s-a constatat prezența urmelor de igrasie și a stării de degradare accentuată a peretelui prevăzut cu cele două ferestre.*

- curtea interioară pentru acordarea dreptului la plimbare, cu suprafață totală de 25,26 mp (dimensiuni - 6,96x3,63x3,78m) și acoperită cu o copertină semitransparentă. Curtea de plimbare era dotată cu 2 biciclete medicinale, o bandă de alergare și 2 spaliere, oferă persoanelor private de libertate posibilitatea efectuării de exerciții fizice în aer liber, cât și plimbarea acestora în condiții meteo nefavorabile, cu asigurarea iluminatului natural.

Capacitatea de ocupare a Centrului era de 30 de locuri, iar la momentul efectuării vizitei, erau custodiate 23 de persoane private de libertate (dintre care, 3 minore), organizate în camere, după cum urmează: camera nr. 2, 2 persoane; camera nr. 3, o persoană; camera nr. 4, 2 persoane; camera nr. 9, 3 persoane; camera nr. 10, 4 persoane; camera nr. 11, 3 persoane; camera nr. 12, 4 persoane; camera nr. 13, 4 persoane.

Astfel, *Centrul se confrunta cu fenomenul de supraaglomerare în camerele nr. 2, 4, 10, 12 și 13, nefiind respectată suprafața legală de ocupare de 4 metri pătrați (mp) și nici a volumului de cel puțin 6 metri cubi (mc) de aer, pentru persoanele private de libertate custodiate (cu toate că, în camera nr. 5 și 6 nu erau cazate persoane reținute/arestate), așa cum rezultă din prevederile actelor normative în vigoare, respectiv:*

- *Ordinul ministrului Justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate - art. 1, alin. (1) "Spațiile destinate cazării persoanelor private de libertate trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație, prin raportare la condițiile climatice" și alin. (3) "Amenajarea camerelor de cazare aflate în clădirile existente în locurile de deținere se va realiza cu maximizarea spațiilor de deținere, în funcție de configurația structurală a clădirilor, în scopul alocării unui spațiu mai mare de 4 metri pătrați (mp) pentru fiecare persoană privată de libertate";*

- *Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, emis de Ministerul Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial nr. 212 bis din 8 martie 2018 - art. 12 alin. (1) "Camera de deținere trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație, prin raportare la condițiile climatice" și alin. (7) "În mod excepțional, în situația cazării în comun, paturile din camera de deținere pot fi suprapuse și în ansamblu de 3, cu respectarea condiției de a fi asigurat un volum de cel puțin 6 mc de aer pentru fiecare persoană privată de libertate, precum și a condițiilor privind dotarea camerei de deținere".*

Camerele de detenție erau prevăzute cu ferestre din material pvc și erau dotate fiecare cu aparat de aer condiționat, televizor și buton special amplasate pentru solicitarea personalului Centrului, în vederea desfășurării unor activități de către persoanele private de libertate. Toate camerele de deținere erau dotate cu masă și scaune, rafturi de depozitare și sistem de telefonie cu ajutorul căruia persoanele private de libertate puteau comunica cu aparținătorii, contracost și gratuit cu lucrătorii Centrului aflați în timpul serviciului.

Iluminatul artificial era asigurat prin folosirea unor becuri al cărăr întrerupător era amplasat în exteriorul camerelor de deținere.

De asemenea, iluminatul natural nu era asigurat corespunzător în camerele de detenție care erau amplasate în partea dreaptă a holului Centrului, datorită unei construcții poziționate în vecinătatea ferestrelor din dotarea camerelor, aflată la o distanță de aproximativ 0,50m.

Totodată, Centrul era supravegheat video și monitorizat de către șeful de schimb și ofițerul de serviciu pe unitate, excepție făcând camerele de detenție și grupul sanitar comun. Camerele de supraveghere erau amplasate, astfel: la intrarea principală și intrarea secundară, în camera de vizită/anchetă, în exteriorul clădirii Poliției Municipiului Călărași, în curtea interioară a IPJ Călărași, holul de acces în camerele de detenție și în curtea de plimbare.

La încarcerare, fiecărei persoane private de libertate îi erau repartizate, următoarele:

- cazarmamentul necesar (pătură, cearșaf și pernă);
- produse igienico-sanitare la nevoie/solicitare (hârtie igienică, săpun, prosop etc.).

De asemenea, persoanele private de libertate aveau acces la apă rece permanent (urmare a solicitărilor adresate personalului aflat în serviciul de pază) și la apă caldă, în zilele de luni și vineri ale fiecărei săptămâni.

La anumite intervale de timp, erau desfășurate activități specifice de deratizare, dezinsecție și dezinfecție (DDD), a spațiilor comune de detenție, în scopul prevenirii apariției unor epidemii în rândul persoanelor reținute/arestate, cât și al cadrelor care desfășurau activități specifice de pază, supraveghere și escortare, având în vedere riscul de contaminare al acestora, în raporturile de serviciu executate zilnic. Ultima activitate de DDD a fost realizată în data de 24.06.2022.

Curățenia în camerele unde persoanelor private de libertate erau cazate era menținută de către acestea, materialele pentru efectuarea curățeniei fiind distribuite de către administrația Centrului.

La data efectuării vizitei, nu erau custodiate persoane de sex feminin.

Din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate, a rezultat faptul că acestea erau mulțumite de condițiile de cauzare, dar și de hrană (considerată corespunzătoare atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ). De asemenea, persoanele reținute/arestate au precizat că nu au avut conflicte cu cadrele Centrului, relațiile cu acestea fiind foarte bune.

În ceea ce privește asistența medicală

La nivelul Centrului era organizată o încăpere cu destinație de cabinet medical, care era prevăzută cu chiuvetă (pentru apă rece și caldă) și dotată cu stetoscop, tensiometru, pulsoximetru și termometru. La nevoie, aparatul pentru efectuarea electrocardiogramei se aducea de către asistentul medical. Existau compartimente care puteau fi închise cu cheia, pentru păstrarea medicației persoanelor private de libertate.

Asistenții medicali, angajați ai Centrului Medical Județean Călărași, asigurau, prin rotație, timp de câte o săptămână, asistență medicală în Centru, de luni până vineri, între orele 8-16, iar după ora 16:00, cu chemare de acasă. În zilele de sămbătă și duminică, asistenții medicali se deplasau în Centru doar dacă apărea o problemă de sănătate sau pentru administrarea unei trepte.

Medicul responsabil al Centrului își desfășura activitatea la cabinetul medical din cadrul IPJ Călărași și se deplasează la nevoie pentru asigurarea asistenței medicale pentru persoanele private de libertate custodiate de Centru.

Pentru efectuarea consultațiilor în specialitatea psihiatrie, asistentul medical de serviciu se ocupă de programarea persoanei reținute/arestate care necesita o astfel de consultare, la medicul psihiatru din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Dr. Pompei Samarian” din municipiul Călărași. Medicul psihiatru programa pacientul în 2-3 zile de la momentul solicitării de către asistentul medical din Centru, consultația având loc de obicei în cabinetul din cadrul ambulatoriului spitalului menționat.

Problemele urgente de sănătate erau rezolvate prin transportarea persoanei private de libertate la Unitatea de Primiri Urgențe a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Pompei Samarian” Călărași. Pentru o consultare medicală efectuată de către medicul de specialitate cardiologie sau medicină internă, persoana privată de libertate era prezentată la spitalul menționat până la ora 15:00. În funcție de starea de sănătate a detinutului, medicul din spital putea decide uneori, internarea sau făcea o recomandare de internare pentru Penitenciarul-Spital Jilava sau pentru Penitenciarul-Spital București Rahova (spre exemplu: o persoană privată de libertate diagnosticată cu colecistită acută nu a putut fi operată la spital din cauza obezității (avea 180 kg), aceasta fiind redirecționată la Penitenciarul-Spital București Rahova, unde a fost operată de urgență).

În caz de îmbolnăvire, persoanele private de libertate din Centru au beneficiat de medicamente gratuite în baza rețetelor întocmite de medicul cu atribuții pentru Centru.

Din verificarea Registrului de examinări medicale la introducerea persoanelor private de libertate în Centru, s-a constatat că acesta era completat corespunzător, existând semnătura persoanei reținute/arestate, dar și a personalului medico-sanitar, respectiv a asistentului medical.

În cazul apariției unei urgențe medicale în cazul unei persoane private de libertate custodiate de către Centru, se apela numărul de urgență 112.

Medicul cu atribuții pentru Centru a evidențiat „Nota privind constatarea mărcilor traumatici cu ocazia efectuării vizitei medicale la introducerea în CRAP”, care avea antetul M.A.I. - Direcția Medicală, cât și schița anatomică pentru examinarea torturii și a retelelor tratamente.

Totodată, când medicul a constatat prezența unor mărci traumatici la persoane noi intrate în Centru, acesta a anunțat, în ziua următoare introducerii în Centru, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași, transmițând, totodată, Nota de constatare și consemnare a mărcilor traumatici și Schița anatomică cu situația leziunilor traumatici către parchetul menționate.

Registrul de evidență mărci traumatici persoane private de libertate, pentru anul 2023 (cu antetul M.A.I., Direcției Medicale, Centrului de Diagnostic și Tratament „Nicolae Kretzulescu” București, Centrului Medical Județean Călărași, Secretariatul și Administrativul), conținea patru înregistrări, despre care asistentul medical responsabil de Centru a precizat că fuseseră anunțate instituțiile abilitate. De asemenea, era consemnat faptul că o anumită situație fusese anunțată cu ajutorul fax-ului, iar alte două situații fuseseră anunțate prin e-mail.

La nivelul Centrului, s-a întâmplat foarte rar să fie aduși consumatori de droguri ocazional sau aflați în sevraj. Persoanele private de libertate aflate în această situație au fost programate pentru consultăție la medicul primar psihiatru din Spitalul Județean de Urgență „Dr. Pompei Samarian” din municipiul Călărași (cu care se colabora de obicei pentru asigurarea asistenței medicale psihiatric).

Registrul de distribuire a medicamentelor alcătuit la nivelul Centrului Medical Județean Călărași cuprindea consemnarea administrării medicației recomandate de medicii specialiști psihiatru prin scrisori medicale.

Totodată, din verificarea mai multor fișe medicale aparținând persoanelor private de libertate custodiate, s-a constatat faptul că, deși unele persoane reținute/arestate erau cunoscute anterior introducerii în Centru cu o stare de sănătății necorespunzătoare, pe perioada detenției nu a rezultat că acestora le-a fost asigurată o reevaluare medicală.

Asistentul medical responsabil de Areșt a precizat că atunci când era necesar, persoanele private de libertate custodiate primeau medicația dimineața, la prânz, sau seara, prin grija unui asistent medical care se deplasă în Centru.

Cu privire la activitatea psihico-socială

De la începutul anului 2023 și până la momentul efectuării vizitei, un număr de 5 persoane private de libertate, custodiate la Centrul de Reținere și Areștare Preventivă Călărași, au beneficiat de asistență psihologică din partea psihologului (cu drept de liberă practică în specialitatea psihologie aplicată în domeniul securității naționale), încadrat la I.P.J. Călărași.

Asistența psihologică a fost realizată în conformitate cu art. 25 lit. f) din Ordinul M.A.I. nr. 23 din 9 martie 2015, cu modificările și copleterile ulterioare.

Totodată, asistența psihologică a fost acordată conform prevederilor Dispoziției inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române (IGPR) nr. 48 din 27.05.2019 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea IGPR.

Activitatea de acordare a asistenței psihologice a avut drept obiectiv asigurarea condițiilor privind adaptarea la mediul specific persoanelor încarcerate, precum și identificarea timpurie a semnelor/simptomelor tulburărilor psihice, remisiunea stărilor disfuncționale și menținerea sănătății psihice a acestei categorii de beneficiari.

Activitatea menționată a fost inițiată la solicitarea persoanelor private de libertate (în termen de maxim 72 de ore de la înregistrarea solicitării și după ce persoana privată de libertate și-a exprimat în scris consimțământul prealabil, liber și în cunoștință de cauză) și a șefului Centrului, în cazul persoanelor arestate/reținute minore, în baza prevederilor Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, aprobat prin Ordinul M.A.I. nr. 14/2018.

La momentul efectuării vizitei, persoanele private de libertate custodiate nu erau angrenate în activități, datorită perioadei de încarcerare a acestora și a faptului că, la nivelul Centrului, era angajată o persoană de sex feminin care desfășura mai multe activități, cum ar fi: igienizare și curățenie, spălare lenjerie de pat etc.

Alte aspecte

În scopul prevenirii introducerii de armament, muniție ori substanțe stupefiante, toxice sau explozive, precum și de bunuri interzise la deținere în Centru, persoanele vizitatoare, indiferent de vârstă sau sex, erau supuse controlului specific, antiterorist sau de specialitate, prin observare, palpare, control corporal și utilizarea echipamentului tehnic portabil de detectare metal, aflat în dotarea unității vizitate.

Din discuțiile purtate cu șeful Centrului, a rezultat faptul că la nivelul unității vizitate există o bună colaborare cu structurile din cadrul IPJ Călărași, acestea asigurând escortarea persoanelor private de libertate în situațiile în care agenții de poliție din cadrul biroului, nu le puteau efectua.

De asemenea, colaborarea cu judecătorul delegat de supraveghere a privării de libertate din cadrul Judecătoriei Călărași era una foarte bună, la nivelul Centrului existând un birou special amenajat în acest sens. În anul 2023, nu au existat cereri către judecătorul delegat și nu au existat persoane private de libertate care să recurgă la forma de protest a refuzului de hrana.

Încălzirea camerelor de detenție era realizată prin calorifere, iar agentul termic era asigurat printr-o centrală proprie din dotarea IPJ Călărași. Programul centralei era sincronizat cu temperaturile exterioare, în acest mod fiind asigurate condițiile climaterice corespunzătoare în toate spațiile Centrului, pe toată durata sezonului rece.

Totodată, energia electrică și furnizarea apei potabile erau asigurate din rețeaua publică a Municipiului Călărași.

Gunoiul menajer era depozitat în saci menajeri și pubele, în afara Centrului, de către personalul contractual încadrat.

Hrana persoanelor private de libertate era asigurată prin serviciul de catering, în urma organizării unei licitații, de către o societate comercială specializată în acest sens.

Meniul conținea 3 mese/zi și era adaptat în funcție de nevoile religioase/medicale ale persoanelor private de libertate, asigurându-se necesarul zilnic de calorii prevăzut de legislația în vigoare.

Numărul de porții necesare erau solicitate dimineața pentru ziua în curs. În funcție de situație, erau solicitate norme și suplimente de hrana în funcție de persoanele private de libertate (minor, major, persoane arestate preventiv/condamnate, persoane bolnave, etc.), conform O.U.G. nr. 26/1994 R.

La data efectuării vizitei, meniul alocat persoanelor private de libertate, a fost următorul:

• mic dejun - ceai, parizer și biscuiți; • prânz - ciorbă cu carne de porc, pilaf de orez cu carne de pui și salată de varză ; • cina - ghiveci de legume.

Probele alimentare din mâncarea, care era asigurată persoanelor private de libertate custodiate de Centru, erau păstrate într-un frigider prevăzut cu termometru (indica 3 grade Celsius) și grafic de temperatură.

La nivelul Centrului, era stabilit următorul program zilnic: 06⁰⁰ - deșteptarea; 06⁰⁰- 07³⁰ - programul de dimineață (activități de igienă și de curățenie în camerele de deținere); 07³⁰- 08⁰⁰ - apelul de dimineață; 08⁰⁰- 08³⁰ - masa de dimineață; 08³⁰-11³⁰ - scoateri la anchetă, activități administrativ-gospodărești, de recreere, de plimbare, de lecturare cărți la bibliotecă, de exercitare a unor drepturi etc.; 11³⁰- 12³⁰ - masa de prânz; 12³⁰- 16⁰⁰ - activități socio-educative, scoateri la plimbare, recreere și / sau bibliotecă; 16⁰⁰- 18³⁰ - program igienă personală; 18³⁰- 19³⁰ - masa de seară; 19³⁰- 20⁰⁰ - apelul de seară; 20⁰⁰- 22⁰⁰ - program administrativ; 22⁰⁰ - stingerea; 22⁰⁰ - 06⁰⁰ - program de somn.

De asemenea, conform Ordinului M.A.I nr. 14 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, la nivelul Centrului erau gestionate, de către personalul angajat, următoarele registre de evidențiere a activităților desfășurate cu persoanele private de libertate: Registrul de procese-verbale predare - primire a serviciului; Registrul evidență camere de deținere; Registrul de procese-verbale audiențe; Registrul evidență cereri diverse; Registrul de evidență a scoaterilor din centru; Registrul de evidență a citărilor telefonice; Registrul de consemn general și special privind paza și supravegherea în spital a persoanelor private de libertate interne; Registrul de evidență a activităților de muncă neremunerată; Registrul de solicitare a unor consultații medicale; Registrul de evidență a scoaterilor în curtea de plimbare; Registrul de evidență vizite, pachete și bani; Registrul de evidență a convorbirilor telefonice și comunicări on-line; Registrul de corespondență; Registrul de procese-verbale de percheziție a camerelor de deținere.

Corespondența persoanelor private de libertate custodiate era asigurată cel puțin o dată pe săptămână de către lucrătorii din cadrul C.N. Poșta Română S.A. În acest sens, exista amplasată la nivelul Centrului o cutie poștală care era asigurată cu lacăt (pentru asigurarea confidențialității corespondenței).

În camerele de detenție erau afișate pe ușile de acces următoarele documente: programul zilnic, drepturile persoanelor private de libertate privind asistența psihologică și medicală, dreptul

la cumpărături, broșura cu informații referitoare la drepturi, obligații, interdicții, recompense, abateri și sancțiuni disciplinare.

Totodată, pe holul de acces la camerele de deținere al Centrului, erau afișate următoarele acte normative:

- Legea nr. 35/1997, republicată, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului;
- Ordonanța de urgență nr. 51/2008, privind ajutorul public judiciar în materie civilă;
- Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului;
- Legea nr. 254/2013, Hotărârea nr. 157/2016 și Ordinul nr. 14/2018, deja menționate.

De la începutul anului 2023 și până la data efectuării vizitei, pentru aducerea la îndeplinire a tuturor activităților desfășurate cu persoanele private de libertate, la nivelul Centrului au fost constituite servicii de escortare pentru 255 persoane arestate/reținute (escortări exterioare pentru 174 de arestați/reținuți și escortări interioare pentru 81 arestați/reținuți, scoase pentru diferite activități - grefă avocat, anchetă, amprentări, raport și / sau serviciul de probație).

Clădirea în care funcționa Centrul era inclusă în proiectul de Reabilitare termică și modernizare în vederea creșterii eficienței energetice având ca obiectiv general reabilitarea termică și modernizarea instalațiilor aferente, refacerea capacitații funcționale, a condițiilor de rezistență, confort și aspect estetic.

Urmare a discuției purtate cu șeful Centrului, a rezultat faptul că în ultimii ani nu au avut loc decese sau tentative de sinucidere

De asemenea, nu s-au înregistrat agresiuni între persoanele private de libertate și nici între acestea și personalul angajat al Centrului.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**,

RECOMANDĂ
conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Călărași
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Respectarea prevederilor art. 1. alin. (1) și alin. (3) din Ordinul ministrului Justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, precum și ale art. 12 alin. (1) și alin. (7) din Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, emis de Ministerul Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial nr. 212 bis din 8 martie 2018, referitoare la asigurarea unei suprafețe de ocupare de 4 metri pătrați (mp) și unui volum de cel puțin 6 metri cubi (mc) de aer, în camerele de cazare nr. 2, 4, 10, 12 și 13 pentru fiecare persoană privată de libertate custodiată, având în vedere faptul că la data efectuării vizitei, în camerele nr. 5 și 6, nu erau cazate persoane reținute/arestate.

2. Efectuarea demersurilor pentru ocuparea tuturor posturilor de agent de poliție.

3. Igienizarea și efectuarea unor lucrări adecvate în grupul sanitar comun și camera de detenție nr. 3, având în vedere faptul că, la momentul efectuării vizitei, pereții prevăzuți cu ferestre prezintau urme de igrasie și un grad ridicat de degradare.

4. Asigurarea consultațiilor de specialitate care se impun în cazul problemelor de sănătate nou apărute, sau a celor cunoscute anterior introducerii în Centru, mai ales când este previzibilă agravarea acestora.